

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Idy Hanzelovej v právnej veci navrhovateľa **I. L.** proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o **zvýšenie dôchodku**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. februára 2009, č.k. 37Sd/1/2009-22, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26. februára 2009, č.k. 37Sd/1/2009-22, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 25. novembra 2008, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku za obdobie poistenia od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005 z dôvodu, že navrhovateľ nie je poberateľom starobného dôchodku, ale je poberateľom invalidného dôchodku, ktorý sa len považuje za starobný dôchodok. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok dňom 30. októbra 1999, avšak o tento dôchodok, ani o jeho výplatu nepožiadaval; od 1. januára 2005 sa

jeho invalidný dôchodok podľa § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“) považuje za starobný dôchodok. Krajský súd poukázal na to, že ustanovenie § 261 ods. 3 uvedeného zákona sa vzťahuje len na tých poistencov, ktorým vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, to znamená, že pre zvýšenie dôchodku nepostačuje, aby poistencovi vznikol nárok na starobný dôchodok pred uvedeným dňom, tak ako je tomu u navrhovateľa, ale musí byť splnená aj podmienka nároku na jeho výplatu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Namietol, že nežiadal o zvýšenie invalidného dôchodku a že súd nevenoval náležitú pozornosť jeho podaniu.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľa za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako správny potvrdiť. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ požiadal o prepočet dôchodku od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005, pričom mal nárok na výplatu invalidného dôchodku, ktorý sa od 1. januára 2005 považoval za starobný dôchodok, nakoľko dovŕšil vek 60 rokov pred 1. januárom 2004. Nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol 30. októbra 1999, avšak navrhovateľ o priznanie starobného dôchodku nepožiadaval a nárok na jeho výplatu mu teda nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku na zvýšenie dôchodku za dobu poistenia od 1.januára 2005 do 31.decembra 2005.

Podľa § 261 ods. 3 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006, ak tento zákon neustanovuje inak, počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral starobný dôchodok.

Podľa § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek 57 rokov, ak ide o ženu, *sa považuje* od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

Podľa § 263 ods. 12 veta prvá zákona č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok uvedený v odseku 9 sa po 31. decembri 2004 vypláca zo základného fondu starobného poistenia.

Z obsahu dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku od 30. júna 1998. Dovŕšením dôchodkového veku 60 rokov dňom 30. októbra 1999 *splnil podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok, avšak o túto dávku nepožiadaval* a nevznikol mu nárok na jeho výplatu.

Navrhovateľovi je doteraz vyplácaný *invalidný dôchodok*, ktorý *sa* od 1. januára 2005 *iba považuje za starobný dôchodok* na účely jeho výplaty zo základného fondu starobného poistenia.

Poberanie tak invalidného ako aj starobného dôchodku je podmienené podaním žiadosti o ten-ktorý dôchodok a podmienky jeho poskytovania vrátane podmienok jeho zvyšovania upravuje zákon. Samotné dovŕšenie dôchodkového veku potrebného pre vznik nároku na starobný dôchodok dňom 30. októbra 1999, bez podania žiadosti o starobný dôchodok samo o sebe nezakladá právo na výplatu starobného dôchodku a teda ani na jeho zvyšovanie za dobu odpracovanú po vzniku nároku.

Odporkyňa nespochybňovala, že navrhovateľovi vznikol *nárok na starobný dôchodok* dňom 30. októbra 1999 podľa § 21 v spojení s § 94 ods.1 zák.č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Nárok na výplatu starobného dôchodku však v zmysle § 94 ods. 2 zák.č.100/1988 Zb. vzniká až na základe podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne z 25. novembra 2008 za zákonné, preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní úspech nemal a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že navrhovateľ má kedykoľvek (a to i spätne) možnosť požiadať o priznanie starobného dôchodku a jeho zvýšenie za dobu poistenia od 1. januára 2005 do 31. mája 2005. V zmysle § 184 ods.7 zák.č. 461/2003 Z.z. je Sociálna poisťovňa povinná spísať žiadosť o dávku aj vtedy, ak sa domnieva, že fyzická osoba uvedená v odseku 1 nespĺňa podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, alebo ak žiadosť nie je doložená potrebnými dokladmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2009

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová